

Bog ne zapusti svojih.

V nekej vasici je živel priletan oče z jedino hčerko, Katarinko. So-próga mu je že davno umrla in Katarinka svoje matere niti poznala nij. Da-si ubožna, živela sta vendar mirno in zadovoljno. Oče, ki so se od starosti čutili vsak dan slabejšega, čutili so tudi to, da jim bode skoraj zapustiti ta svet, in kar jim je bilo najbridkejše — tudi svojo ljubo hčerko, Katarinko. Vidéč, da se jim bliža že zadnja ura življenja, pokličejo Katarinko k sebi ter jej rekó: „preljuba Katarinka! ti sama dobro znaš, da mi bode treba kmalu iti z tega sveta in da mi ne moreš nič več pomagati. Poslušaj zatorej poslednje besede svojega dobrega očeta. Bodi vedno, kakor si bila dosihdob, ponižna, krotka in pobožna. Vsacemu človeku stori dobro, ako moreš, pa te bode Bog poplašal in vsi dobri ljudje te bodo imeli radi.“

Kmalu potem so oče umrli. Mnogo ljudi iz vasi je žalovalo po njem, a to se zna, da najbolj njegova dobra hčerka, Katarinka. Pokopali ga so na farnem pokopališči; pogreb je bil velik in sijajen, ker vse, staro in mlado, spoštovalo ga je in rado imelo. Uboga Katarinka je ostala zdaj sama na širokem svetu; nij imela ne očeta ne matere, a tudi sórodnikov nij imela nobenih. S tem, kar si je z rokama zaslužila, živila se je in oblačila.

Njena jedina tolažba je bila, ako je mogla na pokopališče, da je ondu molila na grobu preljubega očeta. Nij ga bilo dneva, da bi ne bila obiskala hladnega počivališča svojega dobrega očeta, ki jej je bil vse na tem svetu. Njegov grob je olepšala z najlepšimi cveticami, ki jih je dobila. Večkrat je bridko jokala na očetovem grobu in po sto in stokrat je poljubila križ, ki je stal na njegovem grobu v znamenje, da je na tem kraju njegova hladna in mirna posteljica. — Otroci, otroci, vi še ne znate, kako je takim otrokom pri srci, ki nemajo preljubih staršev. Sirota Katarinka je to dobro znala. Od same žalosti in bridkosti so jej lica upadla. Ljudje so jo sicer tolažili, a kdo more utolážiti siroto, ki nema nikogar svojega na tem svetu.

* * *

Preteklo je nekoliko let, odkar je Katarinka izgubila svojega dobrega očeta. Necega dne zjutraj zgodaj gre v bližnji gozd, da bi tam nabrala lepega cvetja za olepšanje očetovega groba. Ko si že dosti cvetic nabere, vrne se po bližnici domóv, da bi poprej bila na pokopališči. A komaj naredi nekoliko stopinj, zasliši ne daleč od sebe neko stokanje in zdihovanje. Katarinka se tega zelo ustraši, srce jej nekako hitrejše bije ter sama ne vé, kaj bi storila. Zdajci se spomni besed svojega pokojnega očeta, dobi pogum ter otide za glasom, ki ga je bilo vedno slabejše slišati. Ko pride iz gozda, ugleda ne daleč od ceste mlado gospo ležati v krvi. Katarinka se od straha trese po vsem telesu. Takój pristopi k gospej, privzdigne jo, kolikor je mogla, ter jo z veliko težavo privede do bližnjega potočka, v katerem zmoči svoj robec ter ž njim umije gospejno krvavo lice. Zdaj povpraša Katarinka neznano gospo, od kod je in kaj se jej je zgodilo. A gospa jej ne more ničesar odgovoriti, ker je bila preveč slaba.

Katarinka ne vé, kaj bi storila z ubogo gospó. Na vse strani se ozira, b li ne ugledala kje kakega človeka, da bi jej pomagal bolno gospo odnesti

do kake hiše. A v tem trenutku jo obide še večja grôza! Ne daleč od potoka ugleda neznanega človeka, ki je stegnjen ležal na zemlji. Do njega prispevši, malo da se ne zgrudi od straha. Človek je bil mrtev. Poleg njega na zemlji je ležal bič. Katarinka ne vé, ali se jej sanja, ali je vse to resnica. Te žalostne prikazni so jej pretresle vse telo, in zdelo se jej je, kakor da bi bile same pošasti okoli nje. Sirota nij znala, ali bi ostala pri mrtvem človeku, ali bi stregla nesrečnej gospéj, ali bi nesla nabrane evetice na očetov grob ter bi pustila nesrečna človeka njíju osodi, dokler ju ne najde kak drug človek. Že je mislila to poslednje storiti. A zdaj sliši nek notranji glas, ki jej pravi: „Katarinka, stori vsacemu človeku dobro, ako moreš.“ Nehoté bila jej je podoba pokojnega očeta pred očmi. Videla je njegovo upadeno lice, njegove temne oči, ter slišala njegov poslednji nauk. V tem hipu se ojučnači ter sklene iti v bližnjo vas, da ondu ljudi na pomoč prosi. Tako je tudi storila. Kmalu pridejo sosedje z vozom, naložé nesrečna človeka nanj ter ju odpeljejo v vas.

Mrtvega človeka pokopljejo, kakor se spodobi, a gospó odnesó v Katarinkino stanovanje, položé jo v njeno posteljo ter pošljejo takój po zdravnika. V tem je Katarinka gospéj stregla in jej pridno izpirala rane. Zdravnik pride, ogleda ranjeno gospó, ter reče, da rane niso toliko nevarne. Predno otide, pové Katarinki, kako naj ravna z ranjeno gospó, kako jej naj rane zavazuje in streže, da se gospa poprej ozdravi.

Katarinka je po dnevi in po noči stregla ubogej gospéj s toliko skrbjô, kakor da bi bila gospá njena lastna mati. Dolgo je ležala tuja gospá, da nij mogla ničesar izpregovoriti. A čez dva tedna si je toliko opomogla, da je začela pripovedovati o svojei nesreči.

Mrtvi človek, ki so ga pokopali, bil je njen kočijaž, a ona je bila namenjena v bližnje mesto, da prejme veliko dedšino, katero jej je zapustil njen bližnji sorodnik. Gospá je bila iz tuje dežele. Ko se pelje po noči skozi gozd, napadejo kočijo roparji, ter zahtevajo denarjev od nje. Kočijaž udari nekolikokrat z bičem po hudobnežih, a v tem trenutji počí puška in kočijaž se zvrne mrtev na tla. Gospá je hotela pobegniti, a tolovaji jo dohité in neusmiljeno pretepó.

Kaj se je dalje z njo godilo, tega nij znala povedati, ker je ležala ves čas v nezavednosti, dokler je nij usmiljena Katarinka našla in smrti rešila. O kočiji in konjih nij znala ničesar povedati.

Pozneje je imela sodnija dosti opravka s to žalostno prigodbo. Tudi Katarinka je morala pred sodnijo izpovedati, kje je našla ranjeno gospó, kje mrtvega kočijaža i. t. d. Gospa je na drobno popisala konje, kočijo in hudobneže, zato je pa morala dalj časa ostati v mestu. Kmalu potem dobijo na nekem sejmu konje in kočijo, a gospodar je prisegel, da jih je kupil od neznanih ljudi za zeló majheno ceno. Hudobneži so bili pravi tolovaji, ki so se ravno óno noč priklatili v omenjeni gozd, ali so pa morda nalašč čakali na bogato gospó. Za leto dan pozneje sta bila v mestu dva hudobneža obsojena na vešala, ker sta napadla potujočega župnika in sta ga skoraj ubila. Tajila sta, da óna te gospé ne poznata, a vsa okolica ju je imela na sumu, da sta ravno ta dva napadla tudi bogato gospó in ubila njenega kočijaža.

A vrnimo se zdaj zopet h Katarinki.

Sirota Katarinka je gospo ljubila, kakor svojo mater, a gospa njo kakor svojo hčer. Ves čas, dokler je bila gospa v mestu, imela je tudi Katarinko pri sebi.

Katarinka je gospéj povedala vse, kako so jej oče pred nekoliko leti umrli in kako je zdaj ona zapuščena sirota, ki nema nikogar na svetu. Pokazala jej je tudi očetov grob in je djala, da ima največjo tolažbo, kadar more olupšati očetov grob s cveticami.

Necega dne se gospá poslovi od Katarinke ter otide v svojo domovino, obljubivši jej, da jej bode kmalu pisala in da se lahko k njej preseli in pri njej živi, ako hoče.

Katarinki je bilo zelo težko pri srci, ko se je gospa od nje poslovljala. Rada bi bila šla z njo v njeno domovino, ali kdo bi potlej sadil in zalival cvetice na očetovem grobu?

Očetov grob jej je bil jedino tolažilo!

* * *

Čez nekoliko dni, ko je gospa odpotovala, dobi Katarinka list, v katerem je bilo tako-le pisano:

„Draga moja Katarinka!

Ti si me smrti rešila. Nijsi zahtevala za to nobenega plačila, a jaz ne morem, da bi ne obdarovala rešiteljice svojega življenja. Dedšino, ki iznosi 20.000 gl., zaradi katere sem prišla v mesto, v katerem si mi bi bila Ti najljubša prijateljica, pustila sem Tebi, da jo vzdigneš pri ondotnej sodnji, kadar izvršiš 24. leto svoje dobe. Tudi sem naročila kamenit spominek za grob Tvojega dobrega očeta. Bodi vedno dobra in pobožna, kakor si bila dosihdob in spominjaj se večkrat na mene, kakor se tudi jaz večkrat na Tebe spominjam.

Tvoja hvaležna

Dragutina K., grofinja.“

Istega dne dobi Katarinka od svojega skrbnika (jeroba) in od sodnije poročilo, da je grofinja K. za njo pustila 20.000 gl. Grofinja je bila nalašč tako naredila, da se istega dne oba lista izročé Katarinki.

Take sreče se nij Katarinka nikoli nadejala. Bilo jej je, kakor da bi sanjala. Vse jej je čestitalo k tolikej sreči. Vsacemu je dobro storila in pomagala, kolikor je le mogla. A to je bil očetov poslednji nauk, katerega je dobro ohranila v spominu.

Na očetovem grobu je stal krasen spominek, ki ga je dala grofinja K. narediti. Okoli in okoli spominka je bilo vse polno prekrasnih cvetic, ki jih je Katarinka zasadila.

Katarinka nij doživela velike starosti. V 27. letu svoje dobe umrla je na sušici. Žalost po ljubem očetu jo je spravila tako naglo z tega sveta. Pokopali so jo poleg očeta.

Vse svoje imetje je zapustila farnej sirotišnici.

V miru naj počiva!

V. K—k.